

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Szentés, Kossuth-tér és
Mindszent, Szabadság-u.Ide intézendők a lap szel-
lemi részét illető minden-
nemű közlemények, hir-
detési és előfizetési díjak.

Egyes szám ára 10 fillér.

ALFÖLDI HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

1 évre --- --- K 10
1/2 évre --- --- K 5
1/4 évre --- --- K 2-50Hirdetések jutányos áron
számíttatnak.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik: Vasárnap és csütörtökön.

Telefon szám: Szentés, 35.

Felelős szerkesztő: Diamant Manó.

Magyarország és a külföld.

Most, hogy a delegáció hozzáfogott a külügyi költségvetés tárgyalásához, aktuálisá lesz az a kérdés, hogy — ne a külügyminiszteri jelentést nézzük — milyen viszonyban áll Magyarország a többi államokkal.

Mint állam Magyarország a külföld előtt nem létezik. És ezért nincs okunk a külföldieknek szemére vetnünk, hogy tudatlanságból nem ismerik Magyarország közjogi állapotát, mert ők nagyon jól ismerik, hanem a magyar nép ringatja magát közjogi viszonyai felől „részeg illúziókban.”

A külföldi nagykövetségek csak Bécsben ismerik a monarchiából, az pedig az osztrák császárság fővárosa. A külföldi diplomatáknak nem a magyar miniszteriumokkal, hanem csak az ugynevezett közös külügyminiszterrel van dolguk, az pedig az osztrák császári család házi minisztere.

Szokásos, hogy az egyes államok a nagyobb hatalmak hadgyakorlatain képviselhetik magukat, az ilyen képviselők a külföldön az osztrák császári hadsereg kiküldöttjeiként ismeretesekek.

Minden külpolitikai életünkre kiható dolgot Bécsben intéznek el. Minden változást Bécsből kürtölnek világgá. A császár, mert Bécsben csak császár és nem király, állandó székhelyét Bécsben tartja. Bécs mindennek a központja. Ami fényt egy nagyhatalom udvartartása szétsugároz, azt mind Bécsre, a dédelgetett, a kedves, szép, hithű metr. polisra sugározza.

De, hogy is ismernék el a külföldi népek állami önállóságunkat, mikor minden ügy, még ami az ország belügyeire vonatkozik is, Bécsben nyer elintézést. Bécsből sürgönyzik világgá a külföldi lapok tudósítói, hogy ez és ez a fontos változás állott be Magyarországra belügyeibe. A bécsi lapok értesülései mindig pontosabbak a mi ügyeinkre vonatkozólag, még a kormányhoz közel álló félhivatalos magyar lapok értesüléseinél is.

Hogyan gondolhatná ezek után a külföld, hogy Magyarország egy önálló állam, nem pedig Ausztriának egy

szélesebb autonómiával rendelkező tartománya.

A külföldön a monarchiát képviselő nagykövetségeken nyoma sincs annak, hogy ők nemcsak az osztrák császárt, hanem a magyar királyt is képviselik. Ha a magyar állampolgár a külföldi nagykövetséghez fordul védelemért, csak vesztére teszi, mert a magyarok ügyei iránt a nagykövetségek a legridegebb közönyösséggel viselkednek, még ott is, ahol a nagykövetségek élén szép magyar névvel rendelkező, látszólag magyar ember áll.

Lehetne konkrét példákat is fölhozni annak bizonyítására, hogy a nagykövetségeken nem csak hogy nem védik a magyarságot, hanem üldözik is. Az amerikai magyar lapok annak idején sokat irtak egy konzulról, aki számtalan alkalommal megsértette a magyarságot és azután pedig kitüntetést kapott.

A magyar népet külföldön csak a bécsi keresztényszocialisták és a mi hazafias nemzetiségeink által világgá kürtölt rémmessék után ismerik.

Magyarország szabad zsákmány mindenki részére, mert nincsen aki védje. Romániából pénzzel támogatják az erdélyi román izgatókat. Németországból elárasztják az országot olyan könyvekkel és folyóiratokkal, amelyek a magyar államegység ellen izgatják a németajkú lakosságot.

Hol van ilyenkor a mi drága pénzen tartott külügyi képviseletünk, hogy közbelépjen az illető országok kormányánál Magyarország megvédésének érdekében.

És az ilyen állapotok dacára a delegáció elé merik terjeszteni a milliókat kitevő külügyi költségvetést, amelynek nagy részét a külföldi nagykövetségek reprezentációs költségei emésztik fel.

Elismerjük és tudjuk azt, hogy a nagykövetségeknek nagy összegekre van szükségük, hogy fényvel és pompával tudják képviselni az államot.

Csak azt nem tudjuk megérteni, hogy miért velünk akarják ezeket a reprezentációs költségeket megfizettetni, hiszen minket a nagykövetségek nem képviselnek.

Magyarországot olyan követségek, ahol magyarul nem tudnak, ahol fekete-sárga zászló és kétfejű sas szerepel, mint az állam cimere, nem képviselhetik. Magyarországot a külföld nem a külképviselet részéről ismeri, de azon részről nem is ismerheti, mert a külképviseletnek magyar hivatalnokai nincsenek, vagy ha vannak, azok eltagadják magyarságukat, nehogy emiatt előhaladásukat lehetlenné tegyék.

Most, hogy a delegáció a külügyi képviselet költségeit tárgyalja, ideje lenne annak, hogy a költségek megszavazásának ellenértékéül ezen, ránk nevezé türethetetlen állapotok megváltoztatását követeljük.

A magyar parlament nem mehet bele újabb költségek megszavazásába addig, míg sérelmeink orvosolva nincsenek.

Ez nem vivmány, amelyért leengedjük huzni a bőrt a hátunkról, csak követelése jogaink épségbentartásának.

Az nem sérti az uralkodó felségjogait se, hogy országa követeli jogainak megóvását és tiltakozik állami létének elsikkasztása ellen.

És ezt a magyar parlament, ha az ország érdekeit szívében viseli, ezt meg fogja tenni, mert megtennie kötelessége.

Katonai terhek.

A magyar delegáció tagjai mikor a hadügyi költségvetés tárgyalásánál felszólalnak, azt hiszik, hogy lerótták minden kötelezettségüket, amelyet e hivatal rájuk ruház és nyugodt lelkiismerettel mehetnek az udvari ebédre.

Elmondják loyaltástól izzó beszédjeiket. Kifejtik az önálló magyar hadsereg hasznát, habár hozzá teszik azt is, hogy tudják, miszerint annak felállítása most lehetetlen.

Tudjuk, érezzük mindannyian, hogy önálló hadsereg megteremtése a legszebb célok egyike, de ha azt most ugyse tartják megteremthetőnek, miért nem beszélnek inkább arról, hogy a közös hadsereget pedig nem tartjuk, nem bírjuk tartani. De ilyen körülmények között akkor sem bírnánk tartani, ha a nemzeti aspirációk irá-

nyában nagyobb méltánnyal viseltetne a hadügyi kormány, mint amilyennel viseltetik most.

Elismerjük azt is, hogy mikor Tisza István a delegáció ülésén arról beszél, hogy a hadsereget fejleszteni kell, hogy a monarchia a többi nagyhatalmaktól el ne maradjon, ezt csak érett megfontolás után teszi. Azt is elismerjük, de elismeri mindenki, hogy a hadsereget fejleszteni kell.

De azt tudjuk, hogy hiába kell, mert nem lehet.

Nem lehet, mert az ország lakossága, már a mai terheket sem bírja elviselni.

Adók folytonos emelkedése, nincsen arányban a nép jövedelmének emelkedésével.

Azzal érvelnek azok, akik a hadsereg fejlesztését mindennél előbbre valóznak tartják, hogy birnia kell a népnek a katonai terheket, mert Németország és Franciaország népe is tudja fizetni a hadsereg eltartására szükséges milliárdokat, pedig annak többet kell fizetnie.

Ez az érv igaz, de ránk, magyarokra vonatkoztatni mégis lehetetlen.

Az a pénz, amit a francia, vagy német állampolgár a hadsereg eltartására fordít, meghozza a kamatait. Az a pénz nem kidobott pénz, mert az egy, vagy más uton visszaszáll azokra, akik azt fizetik. Mikor a hadsereg azt a pénzt elkölti, abból a pénzből a francia, vagy a német iparos, kereskedő, sőt közvetve e termelő is részesül.

Külföldi államokban a hadsereg kulturális célt teljesít. Azt az időt, amit a katona szolgálatban eltölt, nem improduktív munkával tölti el, hanem arra törekednek a hadsereg vezetői, hogy a kiszabadult katona műveltségében gyarapodva, testben és szellemben megerősödve hasznos polgára lehessen a társadalomnak.

Nálunk éppen ellentétes állapotok vannak.

Azt a pénzt, amit mi költünk a hadseregre, nemhogy iparunknak és kereskedelmünknek visszajuttatnák, hanem vele versenytársainkat, az osztrák iparosokat erősítik. Hiába követelünk, könyörgünk mi a hadvezetőségnek, hogy a magyar ipar hasonló támogatásban részesüljön, mint az osztrák, minden szavunk süket fülekre talál.

Minden, amit a hadvezetőség a magyar ipartól elvon, a nemzeti vagyonszökkenését jelenti, amit előbb vagy utóbb már minden igyekezetünk dacára sem fogunk pótolni tudni és be fog következni a teljes elszegényedés, ami maga után vonja az ország gazdasági csődjét.

A mi hadseregünk Magyarországon nem hogy a magyar kultúra előmozdítására törekedne, hanem még azt a műveltséget is kiirtja a katonákból, amelyre a polgári életben szert tettek. A közös hadseregnek nem emberekre, hanem gépekre van szüksége. Nem gondolnak arra, hogy az a gép az ütközet hevében mégis csak ember lesz és ha nem tüzel a lelke-

sedés, erőt vesz rajta egy másik emberi érzés, a haláltóli félelem és akkor a hadsereget a nagy katonai hadvezéreivel, német vezényszavával együtt megverik.

Azért pedig a nép kenyerét elvenni, hogy egy olyan hadsereget el-tartsunk, amelyik bizton megveretésre van kárhozlatva, egyike a legnagyobb balgaságoknak.

Pedig ennek a közös lelkesedés nélküli hadseregnek gyöngeségét történelmi tények igazolják.

Az indemnitás.

A mostani kormány, mielőtt a rendes kormányozáshoz fogna, végig akarja tanulmányozni a kormányzás összes lehetőségeit.

A működését előbb kezdte meg. Öt hónapig kormányozta az országot a Khuen-kormány megszavazott költségvetés nélkül. Ezt a kormányzási formát ezen öt hónap alatt teljesen áttanulmányozhatta, mert utána hat hónapi indemnitást kért és kapott.

Ez a hat hónap azonban úgy látszik, hogy nem elegendő a tanulmányozás befejezésére, mert a kormány valószínűleg újra indemnitást fog kérni, mert az 1911. évi költségvetés megszavazása teljesen lehetetlennek látszik.

A képviselőház, dacára munkapártiságának, nem dolgozhat a delegációk miatt. Mivel pedig a delegációk csak huszadika után végeznek, a parlamentben nem lehet, mint az előre

TÁRCA

A szállótól az iskoláig.

Irta: Berkes Imre.

Szilárd reggel hat órakor fölkel. Kinyitotta az ablakot, lenn mérge-sarcu munkás emberek ténferegtek, jobbfelől a piac sarkát látta, egy fával megrakott szekér kocogott tova, s vastag kendőbe bugyolált, vékonylábu parasztasszonyok színültig megrakott kosaraikat helyezték el. Szilárd csöngetett, ezuttal bátran, most már követelte a podgyászát. Az elhízott asszonyosság fanyalognya nyitott be hozzá.

— Mi tetszik? — kérdezte rekedt hangon.

— Kérem, a podgyászomat sziveskedjék...

Az asszony becsapta az ajtót. Szilárd nem tudta, mit gondoljon erről a durva némberről. Ezé a szálló, ez itt a gazdaasszony, vagy mi az ördög? Neki a holmija kell, a fekete ruhája, tiszta ingre és gallérra van szüksége, így nem mehet az iskolába. Ujra csöngetett, gyöngébben, elhalóan és siránkozva, de senki sem jelentkezet.

Betette az ablakot és kiment a fo-

lyosora. Ott álldogált az ajtó előtt egy darabig, félhangosan mondta, hogy kérem szépen, hol a pogyászom, — de nem látott senki. Kopogott a szobája ajtaján, hogy a figyelmet magára fordítsa de a vak folyosón senkise mozdult. Elin-dult. A piszkos, kopott falhoz lapult, úgy ósont kifelé, mint a tolvaj. A lépcsőházban szürke világosság csapta meg, itt bátrabban haladt lefelé, amíg a portáshoz nem ért.

— Elkésem, — mondta, — hát nem hozatta föl? Nyolckor jelentkezniem kell. Nem tudja, közel van ide a polgári leányiskola?

— Itt van a szomszédban. Negyedik ház ide.

— Ugy? Köszönöm. De hát a podgyászom?

— A szolga már ötkor fölvitte. Biztosan a szobaasszonynál van,

— Annál a kövérnél? — kérdezte gyanakodva Szilárd mert attól félt.

— Annál.

Szilárd tétován állt még egy percig. A portás összevonta a szemöldökét, úgy nézett rá nem tudta, mit akar még tőle ez az ember.

— Parancsol? — kérdezte mogorván.

— Azt szeretném tudni, mi a neve az igazgatónőnek.

— Kinek?

— A polgáriból... Tetszik tudni oda neveztek ki... A miniszter... Három évig vártam.

— Nem tudom, hogy hívják. Én magam is csak pár hete vagyok itt.

Szilárd melegen nézett a portás szürke szemébe. Hirtelen rokonszenvet érzett iránta. Ez sincs régen itt. A portás is új ember ebben a városban. Köszönt neki, aztán fölsietett a lépcsőkhöz. Föl-alá mászkált a folyosokon, nem találta a szobáját. Elfeledte a számot megnézni. No, de ez nem rohan el, mint a vonat. Erre még ráakadhat. De nem akadt rá.

— Asszonyosság, — mondta fojtott hangon, de bizony szavát senkise hallotta. Egy kis pincérfiu iramodott el mellette.

— Kérem, — mondta Szilárd, — a szobámat keresem, de nem találom. Legyen szives, szólítsa ide a szobaasszonyt.

— Fáni, — kiáltotta a fiu torkaszakadtából, — Fáni, hol szuszog már megint.

A szobaasszony a folyosó másik sarkán jelentkezett.

— Mi az? — kérdezte érdesen.

Meglátta Szilárdot, intett neki. A

megállapítva volt, november közepén hozzáfogni a munkához, hanem csak november vége felé.

Az első tárgyalásra kerülő tárgy a polgári perrendtartás reformja lesz, amit több kisebb tárgy fog követni, amelyek megszavazása után a bizottságok valószínűleg végeznek az 1911-iki költségvetéssel.

Csak hogy addig az idő is végezni fog az esztendővel és így a kormány rá lesz utalva arra, hogy indemnitást kérjen.

És akkor tanulmányozhatja tovább az indemnitással kormányzás lehetőségeit, ha az ellenzék jó kedvében lesz és megszavazza az indemnitást, mert ha nem lesz jókedvében és ami több mint valószínű, egy kis obstrukciót rendez, a kormány újra az exlex gyönyörűségeit fogja élvezni, mielőtt a megszavazott költségvetés nyugodalmas révébe bevezethetne.

LEGUJABB.

A delegáció ülése.

Bécs, november 12

A külügyi költségvetés vitája van napirenden. Az első szónok Laszkáry Gyula főrendi delegátus, aki mindenben helyesli Aehrenthal politikáját.

Mezőssy Béla hajlandó vállalni az anexióért a felelősséget az a részét, amely abból reá, mint a volt kormány egyik tagjára hárul, de nem hallgathatja el azt a meggyőződését,

hogy a monarchianak sokkal kevesebbe kerülhetett volna az annexió, ha Törökországgal előzetesen meg egyezett volna. Helytelen dolog tőkét kovácsolni az annexióból és úgy tünneti fel azt, mint valami nagy dicsőséget, hiszen belőle a monarchiának előnye nem is származott.

A következő szónok Rakovszky István.

Gróf Tisza István az elmúlt külpolitikai események birálatával kezdi beszédét. A monarchia rendkívüli nagy előzékenységet tanúsított Törökországgal szemben és remélhető, hogy Törökország méltányolni fogja ezt és jövő politikájában erősebben fog csatlakozni. A többi Balkán-állammal szemben az az álláspontunk, hogy igyekezzünk megnyerni azok szimpátiáját.

Ezt azonban nem közgazdasági borraivalókkal kell elérni, hanem jó külpolitikával. Ebből a szempontból örül annak, hogy a külügyminiszter a Balkánon semmiféle területi hódításra nem gondol. Reméli, hogy ezt a balkáni államok jóindulattal fogják honorálni.

Ha a balkáni államok át lesznek hatva attól a meggyőződéstől, hogy egyedül az osztrák-magyar monarchia az, amely semminemű terjeszkedési vágygal nem néz feléjük, akkor szinte rokonszenvvel fognak felénk fordulni. Ehez azonban szükséges, hogy erősek tegyünk. A világpolitikai helyzet olyan, hogy nemsokára koncentrált erővel fogják a Balkánra vetni magukat olyan hatalmak is melyek ebben eddig akadályozva voltak.

Ha Oroszország összeszedi erejét ismét a Balkán felé fog fordulni. Meg kell tehát adni a külügyminiszternek azokat az eszközöket, amelyek lehetővé teszik a helyes balkáni politikát. Tegyük a hadsereget erőssé és hatalmasná és ez lesz biztosítéka annak, hogy nemzetközi helyzetünkben mindig megóvjuk az addig szerzett előnyös pozíciónkat.

Tisza István után gróf Batthyány Tivadar szólalt fel.

A szakelődök befejezték tanácskozásukat.

A két korány szakelődői, miután tegnap éjjel 11 óráig tárgyaltak a bank és a készfizesítés ügyében, ma befejezték tanácskozásukat. A megállapodásokat ma délután veszik jegyzőkönyvbe és visszautaznak Budapestre, hogy Lukács László pénzügyminiszternek jelentést tegyenek munkájuk befejezéséről. A szakreferensek megállapodásai ezután minisztertanács elé kerülnek és ezután a javaslat végleges szövegezésben a képviselőház elé kerül.

A szerb kereskedelmi szerződés.

A Vossische Zeitung belgrádi tudósítója jelent, hogy az osztrák-magyar-szerb kereskedelmi szerződés teljesen kész és a kormány biztosra veszi, hogy a skupstinában nagyobb vita nélkül megtogják szavaztatni a törvényjavaslatot.

harminchatos szoba volt az övé. Már a podgyásza is bent volt. Bezárta az ajtót, hogy nyugodtan átöltözködhessen. Az ablakot újra kinyitotta. Szemben egy zárdafurma épületet látott. Kissé megdobbant a szive. Hátha a zárdában van a polgári iskola? Hogyis mondta a portás? A negyedik ház... Egy, kettő, három, négy... Nem, ez messzebb van, ez a hetedik ház...

Most sebtében előkereste a kulcsait. Felzárta a koffert s kiszedte belőle a könyveket, írásait s a ruhákat. Még Pesten nagy ügygel-bajjal helyezte el a fekete ruhát legalulra. Hogy össze ne törődjék, selyem papirossal vont be, — mert a feketét kell magára venni ma, október ötödikén, reggel nyolc órakor. Szilárd elsápadt az ijedtségtől, a nadrág gyűrött volt, a kabátja pedig olyan, mintha egész éjszaka korhelytanyán lett volna, még foltok is látszottak rajta. Így csak nem mehet az igazgatónő elé. Nagyon boszantotta ez a dolog, simította, a tenyerével vasalgatta a nadrágot, a kabátot kiterítette a diványra, kefélt, nyujtogatta, hogy a komisz gyűrődés eltűnjék. Beleizzadt ebbe a munkába, de a ruha mégis gyűrött maradt. Megnézte az oráját, hét már elmúlt reszketett, a csengőhöz sietet s megnyomta a gombot,

Fáni megjelent.

— Kérem, nem lehetne kivasaltatni a ruhámat? — kérdezte Szilárd. — De sietve, mert nyolckor az iskolába kell lennem. Nem szabad elkésem.

— Lehet, — mondta a szobaasszony — itt a házban lakik egy szabó. Az már érti az ilyesmit.

Karjára vette a ruhát és kiment. Szilárd most nyugodtabb lett, örült, hogy a házban lakik a szabó s nem kell a másik utcába futni a ruhával. Állandóan az óráját nézte, kissé éhes volt, úgy gondolta, hogy addig, amíg a ruhát visszahozzák, lemeheine a kávéházba. De nem mert mozdulni hátha ekközben megjön a szabó s visszaviszi a ruhát.

Várt. Kibámult az utcára, majd a kilincset leste mikor nyilik az ajtó. Már fél nyolc. Dühös lett, a homloka kiizzadt, csöngetett, de most megint hiába.

— Elkésem. — mondta hangosan — elkésem! Retenetes. Három év óta várok, megkönyörül rajtam a miniszter, s most elkésem.

Megint csöngetett s közben kiabált:

— Ruhámat, a ruhámat!

Kinyitotta az ajtót s beleordított a folyosóra:

— Asszonyság, hozza már, elkésem, hozza.. Az istenért...

Az asszonyságnak se híre, se hamva.

Szilárd kiakart rohanni a folyosóra, de akkor vette észre, hogy csak ingujban van. Magára dobta ruháit, csöngetett hosszan, követelősen, mire bebotlott a szobaasszony.

— Hja, — mondotta kelletlenül, — a ruha? ... Nincs otthon a szabó.

— Akkor hozza vissza úgy. De kérem, siessen. Hát mirét tartja magánál?

Fáni sajnálkozóan nézett a dult arcú embere.

— Elküldtem a másik szabóhoz. Aki a szomszédban lakik, itt a közelemben. Mindjárt kész lesz.

Szilárd dühös lett... Rosszul kezdődik a nap, gondolta. Most csak az van még hátra, hogy az igazgatónő vén és házsártos legyen.

— Siessen, — kiáltott az asszonnya. — Mit ácsorog itt? Tönkre akar tenni? Vagy talán nem értette meg, amit mondtam? Nyolckor kell jelentkezniem. A miniszter kinevezett.

Ezt már nem hallotta Fáni Bécsapfa az ajtót, törődött is a miniszterrel... Hanem a szolgát a szabóhoz szalasztotta.

Végre megérkezett a ruha. Éppen tíz perc hiányzott még nyolc órából. Szilárd felöltözködött, gyorsan, kipirul-

HIREK.

Hatósági husmészárszéket.

Az elviselhetetlenné váló husdrágaság mindinkább aktuálisra teszi egy állandó hatósági mészárszék felállításának kérdését.

A város állított fel a piactéren egy hatósági mészárszéknek nevezett fabódét, amelyikben kényszerítésként kerülő állatok husát méretre ki. Ennek a hatósági ideiglenes mészárszéknek a forgalmából lehet látni, hogy mennyire szükséges és hasznos vállalat volna Szentesen a hatósági mészárszék. Néha-néha, mikor egy-egy állat husát mérnek ki a piactéri fabodéban, annyian keresik azt fel, hogy a közönség egy részének hus nélkül kell visszatérnie.

Egy állandó hatósági mészárszék véget vetne a közönség kiuzsorázásának, mert a hus a kezelési költségek felszámításával, a beszerzési áron adná a fogyasztóknak.

Nem akarjuk ezzel azt modani, hogy a hatósági mészárszék felállításával kivégezzék a mészárosok kezéből a kenyeret, hanem csak azt, hogy a hatósági husmészárszék árai mindig megakadályozzák a városban hnsuzsorát.

Mikor Szegeden a hatósági husmészárszéket felállították, a hus ára a közönség legnagyobb öröme 40 százalékkal csökkent.

Föl lehet állítani a hatósági mészárszéket saját kezelésben, de föl lehet állítani ugyis, hogy a város megbíz egy mészáros-mestert, amely a hus a hatóság által megállapított áron mérné ki.

A hatósági mészárszék felállítása előbb-utóbb elkerülhetetlenné válik, azért a város vezetőségének ezzel az ügyvel komolyan foglalkozni kellene.

Csongrádvármegye muzeuma összes osztályai nyitva d. u. 2-től fél 5-ig.

tan, a középen elválasztotta fekete haját, a bajuszát belefésülte a szakállába, úgy, ahogy máskor is szokta. Nem volt piperkőc, de jó benyomást akart keltetni. Még nem volt nyolc óra, amikor lerohant a lépcsőkön.

Az iskolát hamar megtalálta. Nem az a fehér ház volt, amely tegnap este annyira megtetszet neki. A kapu fölött nagy betűkkel volt kiírva: Magyar Királyi állami polgári leányiskola. Szilárd csodálkozott, hogy ezt az este nem vette észre. Nyilván a köd miatt. Balról, jobbról házak, az iskola nem állt egymagában. A kapuba egy öreg embert látott. Ez volt a szolgál.

Szilárd éppen köszönni akart a szolgának, amikor észébe jutott, hogy a kinevezési okiratát a szállóban felejtette. Visszarohant a szállóba. Az asztalon heverték az irásai, amelyeket előre kikészített a nagy sietségben mégis ott felejtette. A zsebébe gyűrte a papirosokat. Most véletlenül azt is észrevette, hogy a ruháját mégse vasalta ki a szabó. Már negyedkilencre járt az Sietet az iskolába.

Vidéki előfizetőinket kérjük legyenek szivesek hátralékos előfizetési díjaikat beküldeni.

— **Törvényhatósági bizottsági tagok választása.** Mint bennünket értesítenek, Mindszenten a mai napon, nagy mise után az ellenzék két helyen is tart jelölőgyűlést és pedig a 48-as körben, valamint Polyák Péter vendéglőjében. A jelölendők személyében még a vezetők sem állapodtak meg. — Eddig csak azt tudjuk, hogy K o r o m Gáspárt jelölni fogják.

— **Kioktatás a népszámlálásra.** Pénteken a vármegyeház nagytermében Farkas Ferenc miniszteri titkár, a statisztikai hivatal kiküldöttje, a községek vezetői, a számláló-biztosok és felügyelők előtt előadást tartott a népszámláláskor követendő eljárásra vonatkozólag. A felolvasás után arra kérte a jelenlevőket, hogy világosítsák fel a népet, hogy a népszámlálás semmi összefüggésben nincs az adózással, azért ne gördítsenek akadályokat a kiküldött tisztviselők működése elé.

— **Közgyűlés Mindszenten.** Mindszent község képviselőtestülete folyó hó 15-én, kedden az eladott telkek ügyében közgyűlést tart.

— **Az Iparos és Kereskedők Köre Mindszenten** átirt az ipartestülethez, hogy amennyiben a jelenlegi helyen nincs megfelelő helyisége, együttesen kérvényt intézzenek az előjárósághoz aziránt, hogy a munkástelepen, az ovoda háta megett fekvő két telket adják át az ipartestületnek és a körnek ugyanolyan feltételek mellett, mint ahogyan a többi telkeket eladták. Kimondotta azonban az ipartestület legutóbb megtartott előjárósági gyűlésén azt, hogy a közös kérvénybe belemegy ugyan, de egyebekben a körrel semmi anyagi közösségbe bele nem megy. Építsen mindegyik a saját portáján, úgy a hogy bir. Az ipartestület alighogy megkezdette működését. Vagyona ez időszertint még nincs, tehát építeni esetleg csak felveendő kölcsönnel lenne képes, ami pedig előre láthatólag sok nehézségekbe ütközne. Nem sokkal áll jobban anyagi tekintetben az iparoskör sem. A legjobb megoldása ennek a kérdésnek az lenne, ha úgy az ipartestület, mint a kör D o b o s István ajánlatát fogadná el, Dobos ugyanis nyilatkozott, hogy hosszabb időre szóló szerződés ellenében hajlandó lenne az ipartestületnek a főutcára nyíló szép hivatali helyiséget építtetni és ez esetben a körnek is díjmentesen szép, újonnan épített helyiségében helyet ad. — Ez az ajánlat szerintünk elég előnyös és így megfontolandó.

— **A város bevételei.** A város október hónapban bevett a belső kertből 397-40, a külső kertből 78-40, földhordásból 291-40, késedelmi kamatból 8-89, járlatkiállításból 245-82, fedezetéből 18, csürhejárás díjából 180 koronát. — A Hazai Villamossági Részvénytársaság haszonrészesei fejében 9500, szentes-hódmezővásárhelyi vasúttársaság az 1908. és 1909. évekre járó állomáshasználatért 9379-49 koronát utalt át a városi pénztárba.

— **Felolvasó-estélyek.** A református körben a felolvasó-estély nov. 13-án d. u. 4 órakor a következő műsorral tartatik meg: Felolvasnak, Papp Lajos igazgató és Rásó János s.-lelkész. Szaval Gellér Juliska. A felsőpárti iskolában: felolvasnak: Takács János és Varga József. A két felolvasás közt egy szavalt is lesz. A felolvasásra a kör tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség.

— **A mindszei munkásházak körül tapasztalt hibákra** voltunk bátrak mult vasárnapi számunkban reámutatni. Örömmel konstatáljuk, hogy vármegyénk alispánja a szegény sinlődő egyének érdekében személyesen igyekezett meggyőződést szerezni arról, hogy az általunk ecsetelték mennyiben felelnek meg a valóságnak? Meggyőződésünk állításaink valódiságáról, azonnal intézkedett a hibák pótlásáról. A vállalkozó terhére elrendelte alispán ur azt, hogy az ajtók és ablakok nélkül disztelenkedő munkásházákra — nehogy a már bentlakó csecsemők és gyermekek elpusztuljanak — az ajtók és ablakok feltétesenek. — A megbízott, Baksay Illésnél aztán megvásárolta ez ajtók és ablakok vasalását és azok már feltétteltek. Tehát, ha mindszei iparosok nem is használtak semmit a mindszei munkásházak építésénél egy kereskedő mégis eladott 20-40 korona értékű vasanyagot, hogy a kisdetek megóvassanak a megfagyástól.

— **A választójogért.** A szentesi általános népkör mozgalmat indított abból a célból, hogy az általános, egyenlő titkos választójog ligáját egy Szentesen tartandó nagygyűlésre hívja meg. Ezen ügy megbeszélése végett ma délután 2 órakor értekezletet tart, amelyre mindkét 48-as kört is meghívta.

— **Kevés a továbbszolgáló altiszt** Állandó a hadügyminiszterium ez irányú panasza. Különösen a magyaroknak nem izlik a komiszkenyér. A hadügyminiszter a delegációban is említette ezt és adatokat is hozott fel, a melyekből kitűnik, hogy 162 altiszti állás — többnyire számvevő altiszt és szolgálatvezető őrmester — vár betöltésre. A hiány akkora, hogy egyik — másik, ezred rendfokozat nélküli egyennel is hajlando az állást ideiglenesen betöltetni, ha az illető továbbszolgálásra kötelezi magát. Különösen a magyar 32., 38. 44. 12. 65., 29. stb gyalogezredekben kevés a számvevő altiszt.

— **Helyreigazítás.** A mult számunkban »Mindszei ipartestület« című hirbe hiba csúszott be. A szolgabírói átirat nem Mészáros Lajos elnököt, hanem az ipartestületet tartja »szánalomra méltónak.« Több oldalról felkérítettünk hogy ezt a tévedést igazítsuk helyre amelynek készségesen eleget teszünk.

— **Feltámadt gyermek.** Ligeti Antal szombathelyi órásnak koraszülött gyermeke születésekor nem adott életjelt magáról és a szülésznő megállapította, hogy a gyermek meghalt. Be is jelentették annak rendje és módja szerint az elhalálozást az anyakönyvvezetőnél. Ezután a kis gyermeket koporsóba helyezték és egy hideg szobában nyitott ablak mellett ravatalra helyezték. A család készült a temetésre, de mikor le akarták szögezni a koporsót, a gyermek

megmozdult és sirni kezdett. Azóta a gyermek magához tért és a legjobb egészségben van.

— **Leányegyleti közgyűlés.** A mindszenti leányegylet ma délután fél 3 órakor közgyűlést tart, amelyre az egylet elnöknője a tagokat tisztelettel meghívja. — A közgyűlés egyetlen tárgya az egylet további fentartása, esetleg feloszlása iránti intézkedés lesz.

— **Tatált boa.** A rendőrségre egy fehér, rojtos boát vittek be, ahol azt igazolt tulajdonosa átveheti.

— **Kivándorlási statisztika.** Október hó folyamán öt utlevelet adtak ki, még pedig hármát Európára (ezek iparosok), kettőt pedig Északamerikába (ezek földmivesek).

— **Megfojtotta gyermekét.** Raffa Veron Budapesten szolgált és megtörtént az a régi eset, mely mindig új marad. Elcsábították. Gyermeke lett, melytől és szégyenétől megakart szabadulni. Megfojtotta a csecsemőt és egy kosárba pakolva kiakasztotta a világító udvarra. A feloszlásnak indult gyermek holttest büze figyelmessé tette az egyik lakót és feljelentette ezt a rendőrségnek. A rendőrorvos megállapította, hogy a csecsemő élve jött a világra, de megfojtották. A tettest egyelőre nem lehetett elfogni, mert Mindszentre utazott. A budapesti rendőrség táviratozott, hogy fogják el a 23 éves Raffa Veront.

— **Tűz.** Tegnap este fél 9 órakor kigyuladt Hevesi János kőműves Rozgonyi utca 11 számú nádfődeles háza. Mire a tűzoltók megérkeztek a tető leégett. A tűzoltók a tűz lokalizálásával derekas munkát végeztek, bár a felszerelés fogyatékosága miatt állandó vízhiánnyal kellett küzdeniök.

— **A «Vasárnapi Ujság»** november 13-iki száma első helyén egy külföldről most hazakerült, eddig ismeretlen Munkácsy-képet közöl. A többi képek közt általános érdeklődést keltenek az aktuális arcképek a tanár-mozgalom főszereplőiről, K. Lippich Elek min. tanácsosról, Gyurátz Ferenc püspökről, Strausz Richárd-ról Briand francia miniszterekről. Egy képcsoport a magyar történelemben szerepelt négy Dohna herceg (porosz főurak) arcképeit közli Angyal Dávid cikkével, képek Paál László kiállításáról, Kóbor Tamás új darabjának előadásáról Pásztor Árpád főlvételei Japánból, képek a mezőkövesdi matyókról, a német császár brüsszeli látogatásáról stb. egészítik ki a bő és érdekes képanyagot. Szépirodalmi olvasmányok: Móric Zsigmond regénye Szemere György novellája, Endrődi Sándor és Kárpáti Aurél versei, Neera olaszból fordított regénye. Egyéb közlemények: a hatvani prépos által szerkesztett remekművű villamos óra képe, Lakatos László cikke a cseh bolgár háború 25-ik évfordulójáról, tárcacikk a hétről s a rendesheli rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre négy kor. a «Világkrónika»-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetemutca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap» a legolcsóbb ujság a magyar nép számára félvre ára, két-korona 40 fillér.

Kiadótulajdonos: Diamant Manó.

Kérelem a közönséghez.

A tanítás és nevelés ügyének nemes lelkű barátaihoz intézzük kérelmünket; első sorban azokhoz, a kiknek gyermekük, rokonuk vagy valamely ismerősük a szentesi főgymnáziumban növekedett fel vagy pedig most is a mi intézetünknek a növendéke, továbbá azokhoz, kik magok is a szentesi gimnáziumban vagy az előbb fennállott polgári fiúiskolában szereztek meg azokat az ismereteket, melyek az életben való boldogulásnak alapjául szolgáltak.

Tizenegy éve immár, hogy főgymnáziumunk kebelében megalakult a segítőegyesület, melynek az a célja, hogy a főgymnázium törekvő, de szegénysorsu tanulóinak lehetővé tegye a tanulást, hogy a szegény szülőknek megkönnyítse gyermekük taníttatását. Igyekszünk elérni azt, hogy a szegénység senkit se riasszon vissza a tanulástól, hadd szerezhesse meg mindenki, a kinek az Isten arravaló tehetséget adott, azt a tudást, melynek segítségével legtöbbet tehet magyar hazánk boldogulására.

Egyesületünk a maga szegény helyzetében is a tandíjnak részben való megfizetésével, tankönyvek használatra adásával s némi ruházatbeli segítséggel támogatta azokat, a kiket éppen segíthetett. Hogy pedig e nemes hivatását nagyobb mértékben teljesíthesse, elhatároztuk, hogy tanítványaink útján kopogtatunk be azokhoz, kik a magyar ifjuság nevelésének szent ügye iránt érdeklődnek s megkérjük őket, hogy lépjenek be segítő egyesületünk tagjainak sorába vagy pedig valamely egyszeri pénzbeli adománnyal támogassák egyesületünket.

Alapító tag az lehet ki egyszer s mindenkorra legalább 50 koronát adományoz az egyesületnek; a ki pedig 50 koronát ad, maga jelölheti ki azt az ifjút akit alapítványának évi kamataival támogatni kíván.

Rendes tag az, aki egy évre 3 éven át évenként 4 korona tagsági díjat fizet.

Pártoló tag az aki egy évre 3 éven át 2 korona tagsági díjat fizet.

Egyszeri adományképen pedig szívesen fogadunk bármely összegel s az évi Értesítőben közöljük mindig a tagok és az adakozók névsorát s ugyanott számolunk be minden évben az egyesület működéséről.

Csak néhány év óta van egyesületünk abban a kedvező helyzetben, hogy néhány szegénysorsu tanulót ruhasegélyben is részesíthetünk, fejenként 15-20 koronával. A múlt héten 28 tanuló részesült ilyen segélyben, mely 520 koronát tett ki, azonkívül egy tanulót egész éven át havi 5 koronával segítünk.

Bizalommal fordulunk tehát szentesiekhez és vidékiekhez egyaránt mert az egyesület különbség nélkül segíti a szegény tanulókat, bárhová valók is, csupán jóra való igyekezetet s becsületes magaviselet kíván attól a kit támogat.

Hisszük, hogy mindenki örömmel támogatja majd egyesületünket, a kihez tanulóink aláírási iverekkel fordulnak, bármily mértékben való segítséggel Istennek tetsző dolgot mivel a nemzeti műveltség ügyét mozdítja elő a magyar haza számára segít hasznos polgárokat nevelni.

Szentes 1910 nov. 10.

A szentesi állami főgymnázium segítő egyesülete.

Egy jókarban levő

Szeifert billiárd asztal eladó

Bertók János „Korona“ vendéglőjében Mindszent.

Uj kovács műhely.

A régi jóhírnevű Mihály János-féle kovács műhelyt átvettem. Midőn van szerencsém erről Mindszent község gazdaközönségét tisztelettel értesíteni, egyben kérem szíves pártfogásukat. Igérem, hogy a magam részéről minden lehető elfogok követni, hogy: **szakyszerű, jó munkámmal** a közönség igényeit kielégíthessem. —

Szíves pártfogást és minél több megrendeléseket kér tisztelettel

Hevesi Gáspár

kovács-mester
Mindszent.

Olcsó és igen jó tűzifa!

Van szerencsém a közönséget értesíteni, hogy Mindszentben, az alsó kompjárásnál, a Tiszaparton 500-ól fát rakattam partra.

I-só rendű hasábos bükkfa öle (ötöles máglyában) **34 korona.**

Kiölezve: ölenként, vagy fél-ölenként adva, egy öl fa ára csak **32 korona.**

Tölgyfát (öt öles máglyában) 32 koronáért, felölezve 30 K-ért árusítom. Csakis száraz és elsőrendű fát adok el! Kérem a tisztelt közönséget, hogy faszükségletét nálam szíveskedjék beszerezni.

Tisztelettel

Baksny József.

Pontos és lelkiismeretes szállításért jótállok!

Hirdetmény.

A sóháznál lévő különféle használt anyagok u. m. padok, székek, ócska kályhák, különféle vasak, gipszöntvények, ócska ajtók stb. folyó évi november hó 14-én d. e. 9 órakor kezdődőleg a helyszínen tartandó nyilvános szóbeli árverésen azonnali készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Szentes 1910 nov. 6-án

Kalpagos
gazdasági tanácsnok.

Jó és olcsó kenyér!

Vanszerencsém tisztelettel a közönség szives tudomására hozni, hogy **Mindszent községben** öt helyen házi-kenyér sütődét állítottam fel.

Jó és olcsó házi-kenyeret

vásároljanak: *Berger János, Farkas István, Pálinkó Mihály, Schwáb Bernát* és *Klein Izidor* uraknál létesített sütődéinkben.

Fehér házi-kenyér kilója **24** fillér
Barna " " " **20** "

Ugy a gőzmalomnál, mint fent említett uraknál gőzfavágógépeken vágott I. ső rendű jó minőségű **bükk vágott fa** métermázsánsként **házhoz szállítva** 1 forint 20 krajcárért kapható. — Vállalatomat a közönség szives támogatásába ajánlom — Tisztelettel

a vásártéri gőzmalom
tulajdonosa.

3-5

Egy jó családból való fiu nyomdász tanulónak

kerestetik **Vajda B. Utoda**
könyvnyomdájában **Szen-
tesen. Reform. bérház.**

Eladó ház.

Soós József Vásárhelyi-utca 64-ik
számu háza eladó. — Értekezhetni
a tulajdonossal a fenti szám alatt

Vajda B. utoda könyvnyomdája

Szentes, Kossuth-tér 4. sz. (református bérház).

Telefonszám 35.

Készít: Lakodalmi
ésbáli meghívókat,
eljegyzési kártyá-
kat, névjegyeket,
gyászlapokat és
kereskedői nyom-
: tatványokat stb. :

Könyvnyomdám

a modern technika min-
den követelményeinek
megfelel, amennyiben e
szakmába vágó munkák
gyors elkészítéséhez ugy
személyzet, mint gép és
betűanyagok tekintetében
a vidék első könyvnyom-
: dáival versenyképes. ::

Telefonszám 35.

Továbbá ügyvédi,
közjegyzői, rova-
tolt munkák, vala-
mint művek elké-
szítését szép rivi-
telben olcsó áron
: állítok elő. ::

Nagy hirlapkiadó vállalat!

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA.

A szerkesztésben résztvettek, illetve az egyes cikkeket írták :

Alexander Bernát
Balog Imre
Balog Móricz
Beöthy Zsolt
Császárs Elemér
Császárs Ernő
Császárs Károly
Deutsch Ernő
Dénes Lajos
Divald Kornél
Fábián Béla
Hegedüs István

Heinrich Gusztáv
Kereszty István
König Gyula
Láng Nándor
Pályi Sándor
Pogány Kálmán
Pethő Sándor
Radó Antal
Rados Ignác
Schöpflin Aladár
Schwalm Amadé
Vértes József stb. stb.

A teljes mű három
vaskos kötetből fog
állani, az első kötet
lehetőleg még 1911
év elején, a máso-
dik és harmadik kö-
tet a jövő évben
hagyja el a sajtót.

Nagy nyolcadrét
alak, számos szines
és fekete képmel-
léklettel, **diszes**
kötésben **Ára:**

54 korona

Két koronás havi részletfizetésre megrendelhető
lapunk kiadóhivatalában Szentesen, Kossuth-tér és Mindszenten.